

Тыдзень неформальнай адукацыі 2006: крок наперад

Улад Вялічка

Улад Вялічка — ГА "Адукацыйны цэнтар «ПОСТ»" (Мінск).

На сённяшні дзень з'яўляецца досыць відавочным той факт, што беларускае грамадства традыцыйна лічыць адукацыю сферай дзейнасці, адказнасць за якую ў поўнай ступені нясе дзяржава. Такім чынам, менавіта дзяржаўнай адукацыі ў разуменні большасці людзей аддаецца галоўная ініцыятыва ў пытаннях развіцця адукацыі як сферы жыцця і дзейнасці людзей. Але ці павінна так быць? Ці з'яўляецца такая сітуацыя спрыяльнай для развіцця адукацыі і чалавека як удзельніка адукацыйнага працэсу?

На думку грамадскіх арганізацый, якія актыўна працуюць менавіта ў галіне адукацыі і асветы, такое бачанне сітуацыі ў пэўнай ступені здымае адказнасць за працэс і вынікі адукацыі з самога чалавека. Вельмі пажаданым было б, каб кожны чалавек быў у стане прыняць гэтую адказнасць на сябе, самастойна будаваць сваю адукацыйную стратэгію і шукаць магчымасці для яе рэалізацыі ў грамадстве. Арганізацыі неформальнай адукацыі бачаць сваю задачу менавіта ў змене такой устаноўкі і прапанаванні чалавеку, асабе, грамадзяніну прынцыпова іншай пазіцыі — пазіцыі суб'екта адукацыі, які актыўна ўдзельнічае ў працэсе планавання, ажыццяўлення і ацэнкі вынікаў уласнай адукацыйнай дзейнасці.

Адной з праблем сённяшняй неформальнай адукацыі і беларускай адукацыйнай прасторы наогул з'яўляецца недастатковая вядомасць у шырокіх колах беларускага грамадства тых магчы-

масцей і паслугаў, якія ўжо ёсць і прапануюцца грамадскімі арганізацыямі Беларусі і якія маглі б задаволіць, а часам і сфармаваць, попыт грамадзян у шэрагу адукацыйных накірункаў і зон развіцця. Сфера неформальнай адукацыі з'яўляецца больш гнуткай, актыўнай і вырыятаўнай у параўнанні з фармальнай сістэмай адукацыі, але праблема палягае ў тым, што гэтая сфера да сённяшняга дня не атрымала ў Беларусі адпаведнага развіцця. Колькасць "правай-дэраў" паслугаў застаецца невялікай, рэгламентацыя дзей-

насці — надзвычайна жорсткай, пазбаўляючай шматлікіх магчымасцей, але галоўная праблема — людзі папросту не знаёмыя з гэтай сістэмай, не разумеюць і не бачаць яе магчымасцей, не ведаюць, дзе знайсці інфармацыю пра праграмы ў гэтай сферы.

Менавіта для ліквідацыі гэтага недахопу інфармацыі, а таксама з мэтай прыцягнення ўвагі грамадства да ролі неформальнай адукацыі ў развіцці чалавечага і эканамічнага патэнцыялу краіны неформальная сетка арганізацый грамадзянскай адукацыі выступіла з чарговай ініцыятывай правядзення **II Тыдня неформальнай адукацыі і асветы**, які адбыўся ў перыяд з **9 па 17 снежня 2006 г.**

У гэтым годзе арганізатарамі адмыслова была вызначана тэма Тыдня: **“Праграмы неформальнай адукацыі для прафесійнага росту і самаўдасканалення”**. Як паказвае досвед, менавіта зацікаўленасць у прафесійным росце, удасканаленне сябе як спецыяліста ў пэўнай галіне дзейнасці з’яўляецца адным з асноўных матываў удзелу людзей у рознастайных праграмах неформальнай адукацыі.

Арганізатары Тыдня запланавалі ў яго межах правядзенне больш за 10 мерапрыемстваў для самых рознастайных мэтавых групаў, якія прайшлі ў розных гарадах Беларусі пры ўдзеле прадстаўнікоў грамадскіх і дзяржаўных адукацыйных і асветніцкіх устаноў, а таксама міжнародных экспертаў. Ніжэй хацелася б асобна прадставіць тыя падзеі, якія адбыліся на працягу Тыдня:

- Фестываль навучальных гурткоў¹, Мінск, 9–10 снежня, арганізатар — шэраг арганізацый неформальнай адукацыі, якія працуюць над развіццём гурткавай дзейнасці ў Беларусі;
- Сямінар “Міжкультурнасць у сучаснай педагагічнай практыцы”, Мінск, 12–13 снежня, арганізатар — Міжнароднае грамадскае аб’яднанне “Адукацыя без межаў”;

- Вечары неформальнай адукацыі ў Гародні, Гародня, 11–14 снежня, арганізатары — Грамадская арганізацыя “Цэнтр інфармацыйнай падтрымкі няўрадавых арганізацый «Трэці сектар»” і Гродзенскае абласное грамадскае аб’яднанне маладых навукоўцаў “ВІТ”;
- Сямінар “Метад праектаў у пазашкольнай працы”, в. Слабада Смалявіцкага раёна Мінскай вобласці, 9 снежня, арганізатар — Міжнароднае грамадскае аб’яднанне “Адукацыя без межаў”;
- Трэнерынг “Камунікацыйныя тэхналогіі ў разнастайных грамадскіх кампаніях”, Мінск, 16–17 снежня, арганізатар — Грамадскае аб’яднанне “Цэнтр Супольнасць”;
- Сямінар “Перадача досведу грамадскіх арганізацый па правядзенні прававых заняткаў і праграм”, Мінск, 13 снежня, арганізатары — Грамадскае аб’яднанне “Фокус-група”, Гродзенскае абласное грамадскае аб’яднанне маладых навукоўцаў “ВІТ” і Рэспубліканскае грамадскае аб’яднанне “Беларуская асацыяцыя клубаў ЮНЭСКА”;
- Сямінар “Распаўсюд інфармацыі ў мясцовай супольнасці”, Салігорск, 12–13 снежня, арганізатар — Грамадскае аб’яднанне “Фокус-група”;
- Сямінар “Як заахваціць студэнтаў да ўдзелу ў навучальных гуртках”, Гародня, 17 снежня, арганізатары — Сацыяльна педагагічнае грамадскае аб’яднанне “Чазенія” і Гродзенскае абласное грамадскае аб’яднанне маладых навукоўцаў “ВІТ”;

- Сямінар “Сельскі турызм: што трэба ведаць прадпрыемльніку-пачаткоўцу”, в. Слабада Смалявіцкага раёна Мінскай вобласці, 10 снежня, арганізатары — Грамадскае аб’яднанне “Экадом” і Грамадскае аб’яднанне “Цэнтр сацыяльных інавацый”.

Адным з асноўных вынікаў Тыдня можна лічыць тое, што арганізацыі сферы неформальнай адукацыі змаглі праз свае мерапрыемствы данесці да беларускіх грамадзян інфармацыю пра сябе і сваю дзейнасць, паказаць на практыцы магчымасці і перавагі неформальнай адукацыі.

Усяго ў мерапрыемствах Тыдня прыняло ўдзел больш за 250 чалавек.

Трэба адзначыць, што Тыдзень неформальнай адукацыі 2006 быў ужо другой такой спробай² рэгулярнага, сумеснага і шырокага прадстаўлення і прасоўвання праграм арганізацый, якія працуюць у гэтай сферы з рознымі групамі насельніцтва ў розных гарадах і вёсках Беларусі. Відавочна, што форма Тыдня прыйшла да спадобы як арганізатарам, так і самім удзельнікам, таму ў планах сеткі арганізацый неформальнай адукацыі ёсць намер зрабіць такія Тыдні рэгулярнымі і на наступныя гады запрашаць да ўдзелу ў яго правядзенні яшчэ больш шырокае кола грамадскіх арганізацый і іншых структур і устаноў, якія ў стане прапанаваць свае паслугі для задавальнення попыту беларусаў у адукацыі і самаўдасканаленні.

¹ Фестывалю навучальных гурткоў у наступным нумары часопіса будзе прысвечана шэраг матэрыялаў.

² Падрабязней пра канцэпцыю Тыдня як формы дзейнасці і пра першы Тыдзень неформальнай адукацыі і асветы ў Беларусі глядзі: Г.Верамейчык “Тыдзень з неформальнай адукацыяй...” // Адукатар. №3 (6), 2005. — С.45–47.